

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
QUÍMICA GENERAL

Coordinació: GARCES GONZALEZ, JOSEP LLUIS

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	QUÍMICA GENERAL			
Codi	102514			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Enginyeria Agrària i Alimentària	1	TRONCAL/BÀSICA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRALAB	PRAULA	TEORIA
	Nombre de crèdits	0.8	1	4.2
	Nombre de grups	6	2	1
Coordinació	GARCES GONZALEZ, JOSEP LLUIS			
Departament/s	QUÍMICA, FÍSICA, CIÈNCIES AMBIENTALS I DEL SÒL			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Presencial: 60 hores Hores no presencials (treball autònom estudiant): 120			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
GARCES GONZALEZ, JOSEP LLUIS	josepluis.garces@udl.cat	8,6	
LARA AYALA, ISABEL	isabel.lara@udl.cat	2,4	

Informació complementària de l'assignatura

L'objectiu fonamental d'aquesta assignatura és proporcionar els conceptes químics i l'adquisició de les habilitats bàsiques per a la seva aplicació als casos pràctics d'interès al grau.

Objectius acadèmics de l'assignatura

L'estudiant, al superar l'assignatura, ha de ser capaç de:

1. Conèixer i saber utilitzar els conceptes fonamentals de la química i les diferents metodologies pròpies de la disciplina.
3. Saber arribar a resultats quantitatius, amb les seves unitats corresponents, i interpretar els resultats obtinguts.
4. Entendre els fonaments del funcionament d'un laboratori de química i com s'apliquen al laboratori els conceptes teòrics.
5. Relacionar els conceptes químics adquirits amb les disciplines principals del grau.

Competències

Competències generals

Es garantiran, com a mínim, les següents competències bàsiques:

CB1: Que els estudiants hagin demostrat posseir i comprendre coneixements de la base de la educació secundària general a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquesta àrea.

CB2: Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que acostumen a demostrar-se mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins del seu àrea d'estudi.

CB3: Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

CB4: Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

CB5: Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre

estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

A més, el graduat ha de ser capaç de:

CG1: Analitzar situacions concretes, definir problemes, prendre decisions i implementar plans d'actuació en la recerca de solucions.

CG2: Interpretar estudis, informes, dades i analitzar-les numèricament.

CG3: Seleccionar i fer anar les fonts d'informació escrites i informatitzades disponibles relacionades amb l'activitat professional.

CT3: Utilitzar les eines informàtiques i de la comunicació existents com a suport pel desenvolupament de la seva activitat professional (competència estratègica UdL)

CG4: Treballar sol i en equip multidisciplinar.

CG5: Entendre i expressar-se en la terminologia adient.

CT1: Presentar correctament informació de forma oral i escrita (competència estratègica UdL)

CG6: Discutir i argumentar en fòrums diversos.

CT2: Comunicar-se i dominar un idioma estranger (competència estratègica UdL)

CG7: Reciclar-se en els nous avanços tecnològics mitjançant un aprenentatge continu.

CG8: Valorar la formació integral, la motivació personal i la mobilitat.

CG9: Analitzar i valorar les implicacions socials i ètiques de l'activitat professional. CG18: Tenir un esperit crític i innovador.

CG11: Analitzar i valorar les implicacions mediambientals en la seva activitat professional.

CT4: Respectar els drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, la promoció dels Drets Humans i els valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics.

Competències específiques

El graduat en Enginyeria Agrícola i Alimentària, després de finalitzar els seus estudis, haurà adquirit els següents coneixements i competències:

CE1: Conèixer i saber aplicar els fonaments físics i matemàtics necessaris pel desenvolupament d'altres disciplines i de les activitats pròpies de la professió.

CE2: Conèixer i saber aplicar els fonaments químics necessaris pel desenvolupament d'altres disciplines i de les activitats pròpies de la professió.

CE5: Conèixer els processos bàsics d'un laboratori i saber utilitzar equips, fer anar reactius, complir condicions de seguretat i elaborar informes.

CE6: Saber plantejar i resoldre problemes aplicant correctament els conceptes adquirits a situacions concretes.

CE14: Conèixer la composició química dels aliments i les seves reaccions químiques.

CE15: Relacionar la composició dels aliments amb les seves propietats físiques, químiques i tecnològiques.

CE16: Interpretar les transformacions físiques, químiques i bioquímiques que es produeixen al llarg dels processos d'elaboració i emmagatzematge de productes agrícoles i alimentaris.

CE17: Conèixer i saber utilitzar els mètodes i la instrumentació per a l'anàlisi físico-química i sensorial d'aliments i en ciències relacionades amb la producció vegetal.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Temari

1.- Introducció. (6 T +5 P+2L)

Paper de la Química en la societat contemporània. Estats de la matèria. Concepte de mol. Estequiometria i reaccions químiques. Dissolucions. Unitats de concentració. Lleis dels gasos.

2.- Termodinàmica. (4 T +4 P +2 L)

Introducció a la termodinàmica. Primer principi. Termoquímica. Entalpia estàndard de reacció. Llei de Hess. Espontaneïtat i segon principi. Energia de Gibbs. Condicions d'espontaneïtat i equilibri.

3.- Equilibri Químic. (3 T +4 P)

Condicions d'espontaneïtat i equilibri. Constants d'equilibri per a gasos ideals. Desplaçaments de l'equilibri. Equilibri químic en sistemes heterogenis.

4.- Equilibris àcid-base. (3 T +6 P +2 L)

Concepte d'àcid i de base. Equilibris de dissociació d'àcids i bases. Hidròlisi. Dissolucions reguladores. Valoracions de neutralització. Indicadors

5.- Equilibris de precipitació i complexació. (2 T +4 P +2 L)

Constant del producte de solubilitat. Complexació. Desplaçament de l'equilibri de precipitació

6.- Equilibri en reaccions d'oxidació-reducció. (3 T +3 P)

Concepte d'oxidació i de reducció. Igualació de reaccions redox. Piles i cel electrolítiques. Polaritats. Potencials d'elèctrode. Equació de Nernst. Electròlisi

7.- Equilibri de fases. (3 T +2 P)

Regla de les fases de Gibbs. Sistemes d'un i dos components. Propietats col·ligatives

T = Teoria; P = Problemes; L = Laboratori o aula d'informàtica

Activitats pràctiques

Pràctica 1: Preparació i valoració de dissolucions (2h)

Introducció al maneig del material volumètric. Volumetria àcid-base.

Pràctica 2: Calorimetria (2h)

Determinació dels calors involucrats en diferents processos químics fent servir un calorímetre

Pràctica 3: Dissolucions reguladores (2h)

Estudi del funcionament d'una dissolució reguladora fent servir un pH-metre

Pràctica 4: Determinació del KPS del CaSO₄ (2 h).

Ús d'una resina d'intercanvi catiònic en la determinació del Kps. Dissolucions ideals i no ideals.

Resolució de problemes i casos pràctics en grups reduïts

T= Teoria; P=Problemes ; L= Laboratori

Eixos metodològics de l'assignatura

Tipus d'activitat	Descripció	Activitat presencial alumne		Activitat no presencial alumne		Avaluació	Temps total/ECTS
		Objectius	Hores	Treball alumne	Hores	Hores	Hores
Lliçó magistral	Classe magistral (Aula. Grup gran)	Explicació dels principals conceptes	24	Estudi: Conèixer, comprendre i sintetitzar coneixements (en funció de la evolució de la pandèmia, podrien ser no presencials/online/material audiovisual)	32	4	60/2.40
Problemes i casos	Classe participativa (Aula. Grup gran/ o mitjà amb meitat d'hores/ o no presencial, en funció de l'evolució de la pandèmia)	Resolució de problemes i casos	20	Aprendre a resoldre problemes i casos	38	6	64/2.56
Seminari	Classe participativa (Grup mitjà)	Realització d'activitats de discussió o aplicació	8	Resoldre problemes i casos. Discutir	8		16/0.64
Laboratori	Pràctica de Laboratori (Grup mitjà)	Execució de la pràctica: comprendre fenòmens, mesurar, escriure memòria	8	Estudiar i realitzar Examen sobre la memòria realitzada	2		10/0.40
Totals			60		80	10	150/6

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Vegeu els apartats de Continguts i Metodologia (per a les dues titulacions)

Sistema d'avaluació

Típus d'activitat	Activitat d'Avaluació		Pes qualificació
	Procediment	Número	
Lliçó magistral	Proves escrites sobre la teoria del programa de l'assignatura	4	35
Problemes i casos	Lliuraments o proves escrites sobre problemes i casos	3	35
Laboratori	Proba escrita	1	10
Seminari	Proves escrites o orals	1	10
Aula informàtica	Lliurament de memòries. Proves escrites o orals.	1	5
Activitats dirigides	Lliurament del treball	1	5
Total			100

Observacions

La taula anterior és només estimativa i pot ser lleugerament modificada al llarg del curs.

Bibliografia i recursos d'informació

PETRUCCI, R. H.; HARWOOD, W. S.; HERRING, F. G. (8ª ed) -Química General (2 volúmenes)- Prentice Hall- Madrid, 2003

CHANG, R. (7ª ed)-Química- McGraw-Hill Interamericana. 2002

ATKINS, P.; JONES, L.(3ª ed)-Química. Moléculas. Materia. Cambio. Ed. Omega, 1998

ATKINS, P.; JONES, L (3 y 5ª edición) -Principios de Química. Los caminos del descubrimiento. Editorial Panamericana (5ª edición traducida en 2012)

SAÑA, J. – Química per a les ciències de la naturalesa i l'alimentació- Vicens Vives, 1993